

AFGØRELSE

RÅDETS AFGØRELSE 2010/336/FUSP

af 14. juni 2010

om EU's aktiviteter til støtte for traktaten om våbenhandel inden for rammerne af den europæiske sikkerhedsstrategi

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 26, stk. 2, og artikel 31, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Råd vedtog den 12. december 2003 en europæisk sikkerhedsstrategi, hvori det udtrykte ønske om en international orden baseret på effektiv multilateralisme. Den europæiske sikkerhedsstrategi anerkender De Forenede Nationers (FN) pagt som grundlaget for forholdet mellem nationer. Det er en af Den Europæiske Unions prioriteter at styrke FN og at sætte organisationen i stand til at leve op til sit ansvar og handle effektivt.
- (2) Den 6. december 2006 vedtog FN's Generalforsamling resolution 61/89 »På vej mod en traktat om våbenhandel: fastlæggelse af fælles internationale standarder for import, eksport og overførsel af konventionelle våben«.
- (3) Rådet hilste det i sine konklusioner af 11. december 2006 velkommen, at processen med henblik på udarbejdelse af en juridisk bindende international traktat om våbenhandel (i det følgende benævnt »ATT«) blev indledt formelt, og noterede sig med tilfredshed, at et klart flertal af FN's medlemsstater havde støttet FN's Generalforsamling resolution 61/89, herunder alle EU's medlemsstater. Rådet bekræftede på ny, at Unionen og dens medlemsstater vil spille en aktiv rolle i denne proces, og understregede, hvor vigtigt det er at samarbejde med andre stater og regionale organisationer i denne proces.
- (4) FN's generalsekretær nedsatte en gruppe af regeringseksperter med 28 medlemmer, der skal fortsætte overvejelserne om en eventuel ATT. Regeringsekspergruppen

mødtes i løbet af hele 2008 og konkluderede, at det er nødvendigt med yderligere overvejelser, og at indsatsen skal gøres et skridt ad gangen på en åben og gennemsigtig måde inden for rammerne af FN. Regeringsekspergruppen opfordrede de stater, der kan, til på anmodning at yde bistand til stater, der har behov for det.

- (5) I sine konklusioner af 10. december 2007 hilste Rådet nedsættelsen af en regeringsekspergruppe under FN velkommen og gav udtryk for sin faste overbevisning om, at et samlet, juridisk bindende instrument, der er i overensstemmelse med staternes nuværende ansvar i henhold til den relevante folkeret, og som fastlægger fælles internationale standarder for import, eksport og overførsel af konventionelle våben, vil være et væsentligt bidrag til at tackle den uønskede og uansvarlige spredning af konventionelle våben.
- (6) De Forenede Nationers Institut for Nedrustningsforskning (UNIDIR) støttede denne proces ved at iværksætte en todelt undersøgelse bestående af to indgående analyser af FN's medlemsstaters synspunkter vedrørende gennemførlighed, anvendelsesområde og forslag til parametre for en ATT. Analyserne, der blev fremlagt i december 2007 og januar 2008, gav et nyttigt input til regeringsekspergruppen.
- (7) Den 24. december 2008 vedtog FN's Generalforsamling resolution 63/240 »På vej mod en traktat om våbenhandel: fastlæggelse af fælles internationale standarder for import, eksport og overførsel af konventionelle våben«, hvori der blev nedsat en åben arbejdsgruppe, som yderligere skal overveje de elementer i rapporten fra Regeringsekspergruppen, som der kan opnås konsensus om at medtage i en senere juridisk bindende traktat om import, eksport og overførsel af konventionelle våben. Den åbne arbejdsgruppe mødtes to gange i 2009 og forelagde en rapport for FN's Generalforsamling, hvori den noterede, at problemet med den uregulerede handel med konventionelle våben og omledningen heraf til det ulovlige marked bør løses ved en international indsats.

(8) På grundlag af Rådets ovennævnte konklusioner besluttede Unionen at støtte processen hen imod en ATT ved også at inddrage stater, der ikke er medlemmer af regeringsekspertgruppen, i debatten, og ligeledes andre aktører såsom civilsamfundet og erhvervslivet, for at skabe forståelse for spørgsmålet og bidrage til den åbne arbejdsgruppes arbejde. Med henblik herpå vedtog Rådet den 19. januar 2009 Rådets afgørelse 2009/42/FUSP⁽¹⁾ om støtte til EU's aktiviteter med henblik på at fremme processen hen imod en traktat om våbenhandel mellem tredjelande inden for rammerne af den europæiske sikkerhedsstrategi vedtaget den 19. januar 2009.

(9) Som led i gennemførelsen af afgørelse 2009/42/FUSP tilrettelagde UNIDIR som implementerende organ for afgørelsen seks regionale seminarer, et tilknyttet arrangement og åbnings- og afslutningsarrangementer mellem februar 2009 og februar 2010. Disse aktiviteter gav relevante aktører, herunder repræsentanter for civilsamfundet, erhvervslivet og de lande, der ikke deltager i regeringsekspertgruppen, mulighed for at deltage i åbne uformelle drøftelser om en ATT. Gennemførelsen af afgørelse 2009/42/FUSP gav også mulighed for at integrere nationale og regionale tiltag i den igangværende internationale proces og at bidrage til at identificere anvendelsesområdet for og konsekvenserne af en traktat om handel med konventionelle våben.

(10) Den 2. december 2009 vedtog FN's Generalforsamling resolution 64/48 »Traktaten om våbenhandel«, hvori det blev besluttet at indkalde en FN-konference om ATT i 2012 for at udarbejde et juridisk bindende instrument om de højeste mulige fælles internationale standarder for overførsel af konventionelle våben. I resolutionen blev det også besluttet, at de resterende møder i den åbne arbejdsgruppe skal betragtes som møder i et udvalg til forberedelse af FN-konferencen.

(11) I betragtning af aktiviteterne under afgørelse 2009/42/FUSP, der udløber i maj 2010, behovet for at forberede en vellykket FN-konference om ATT i 2012 og anbefalingen i resolution 64/48 om at sikre bredest mulig og effektiv deltagelse i konferencen bør Unionen støtte den forberedende proces op til FN-konferencen for at sikre, at den bliver så omfattende som muligt og i stand til at fremsætte konkrete anbefalinger vedrørende elementerne i en fremtidig ATT. Unionens støtte til ATT-processen bør omfatte foranstaltninger til støtte for nationale eksport- og importkontrollsystemer i tredjelande, der skal overholde en fremtidig ATT —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Med det formål at støtte traktaten om våbenhandel (i det følgende benævnt »ATT«) iværksætter Unionen aktiviteter med følgende mål:

⁽¹⁾ EUT L 17 af 22.1.2009, s. 39.

— at støtte den forberedende proces op til FN-konferencen om ATT for at sikre, at den bliver så omfattende som muligt og i stand til at fremsætte konkrete anbefalinger vedrørende elementerne i den fremtidige ATT

— at støtte FN's medlemsstater i at udvikle og forbedre national og regional ekspertise til at gennemføre effektiv kontrol med våbenoverførsler for at sikre, at den fremtidige ATT vil være så effektiv som muligt, når den træder i kraft.

2. For at nå det i stk. 1 omhandlede mål vil Unionen iværksætte følgende projekt:

— tilrettelæggelse af syv regionale seminarer, et åbnings- og et afslutningsarrangement, op til tre tilknyttede arrangementer og formidling af resultaterne.

Bilaget indeholder en detaljeret beskrivelse af ovennævnte projekter.

Artikel 2

1. Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (i det følgende benævnt »HR«) har ansvaret for gennemførelsen af denne afgørelse.

2. Gennemførelsen af de i artikel 1, stk. 2, omhandlede projekter varetages af FN's Institut for Nedrustningsforskning (UNIDIR).

3. UNIDIR udfører sin opgave under HR's ansvar. Med henblik herpå indgår HR de nødvendige arrangementer med UNIDIR.

Artikel 3

1. Det finansielle referencegrundlag for gennemførelsen af de i artikel 1, stk. 2, omhandlede projekter er på 1 520 000 EUR.

2. De udgifter, der finansieres af det i stk. 1 angivne beløb, forvaltes i overensstemmelse med de procedurer og regler, der gælder for Unionens almindelige budget.

3. Europa-Kommissionen overvåger, at de i stk. 1 omhandlede udgifter forvaltes korrekt. Med henblik herpå indgår den en finansieringsaftale med UNIDIR. Det skal fremgå af aftalen, at UNIDIR sørger for, at Unionens bidrag bliver synligt i en grad, der svarer til dets størrelse.

4. Kommissionen bestræber sig på at indgå den i stk. 3 omhandlede finansieringsaftale snarest muligt efter denne afgørelses ikrafttræden. Den underretter Rådet om eventuelle vanskeligheder i forbindelse med denne proces og om datoen for indgåelsen af finansieringsaftalen.

Artikel 4

HR aflægger rapport til Rådet om gennemførelsen af denne afgørelse på grundlag af regelmæssige rapporter efter tilrettelæggelsen af hvert af de regionale seminarer, åbnings- og afslutningsseminarerne samt de tilknyttede arrangementer. Rapporterne udarbejdes af UNIDIR og skal danne grundlag for Rådets evaluering. Kommissionen oplyser om de finansielle aspekter af gennemførelsen af det i artikel 1, stk. 2, omhandlede projekt.

Artikel 5

1. Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.
2. Den udløber 24 måneder efter indgåelsen af den i artikel 3, stk. 3, omhandlede finansieringsaftale. Den udløber dog seks måneder efter ikrafttrædelsen, hvis den nævnte finansieringsaftale ikke er indgået inden da.

Udfærdiget i Luxembourg, den 14. juni 2010.

På Rådets vegne

C. ASHTON

Formand

BILAG

1. Mål

Det overordnede mål med denne afgørelse er at støtte den forberedende proces op til FN-konferencen om ATT for at sikre, at den bliver så omfattende som muligt og i stand til at fremsætte konkrete anbefalinger vedrørende elementerne i den fremtidige ATT, og at støtte FN's medlemsstater i at udvikle og forbedre national og regional ekspertise til at gennemføre effektiv kontrol med våbeneksport og -overførsler.

2. Projektbeskrivelse

2.1. Projekt mål

Projektet tager sigte på at nå følgende specifikke mål:

- a) støtte til den forberedende proces op til FN-konferencen om ATT, bl.a. ved
 - i) at øge bevidstheden om, kendskabet til samt forståelsen af ATT-processen blandt FN-medlemsstaterne, civilsamfundet og repræsentanterne for erhvervslivet
 - ii) at fremme omfattende, aktiv og effektiv deltagelse af så mange FN-medlemsstater som muligt i de møder i det forberedende udvalg, der skal afholdes i 2010-2011
 - iii) at identificere og formulere konkrete forslag om indholdet af en ATT, herunder det mest omfattende anvendelsesområde samt parametre og konsekvenser
 - iv) blandt tredjelande at fremme de højest mulige standarder for en ATT, også på grundlag af regionale erfaringer og instrumenter
 - v) at støtte forberedelsen af konferencen i 2012 ved at styrke deltagernes forhandlingskapacitet.
- b) støtte til tredjelande i deres bestræbelser på at etablere, forbedre og gennemføre, når det er hensigtsmæssigt, eksport- og overførselskontrollsystemer, bl.a. gennem
 - i) bistand til udarbejdelse og håndhævelse af licensordninger
 - ii) bistand til at forbedre overholdelse og håndhævelse af national kontrol med gennemførelsen af en fremtidig ATT, herunder grænsekontrol og overvågning af våbeneksport og -overførsler
 - iii) støtte til udarbejdelsen af nationale og regionale rapporter om våbeneksport og -import for at fremme åbenhed og ansvarliggørelse i forbindelse med våbenhandel
 - iv) støtte til yderligere åbenhed og ansvarliggørelse i forbindelse med våbenhandel gennem deltagelse i FN's register over konventionelle våben (UNROCA)
 - v) bistand til nationale bestræbelser på at mærke og spore håndvåben og lette våben (SALW).

2.2. Projektresultater

Gennemførelsen af projektet skal føre til:

- a) øget bevidsthed, kendskab til samt forståelse af ATT-processen hos FN's medlemsstater
- b) en bred og mere reel deltagelse af FN's medlemsstater i de møder i det forberedende udvalg, der skal indkaldes i 2010-2011, bl.a. gennem formuleringen af konkrete forslag om indholdet af en ATT, der skal afspejle det mest omfattende anvendelsesområde og de højest mulige standarder
- c) øget bevidsthed hos tredjelande om, hvordan eksportkontrollordninger for konventionelle våben er opbygget og fungerer, bl.a. gennem støtte til at forbedre overholdelse og håndhævelse af national kontrol med gennemførelsen af en fremtidig traktat om våbenhandel, herunder grænsekontrol og overvågning af våbeneksport og -overførsler
- d) bedre registrering og regnskabsføring i forbindelse med våben, bl.a. gennem mærkning og sporing og national indgivelse til UNROCA og forbedret national kapacitet til eksportkontrol i de deltagende stater.

2.3. Beskrivelse af aktiviteter

Projektet omfatter tilrettelæggelse af syv regionale seminarer, et åbnings- og et afslutningsarrangement, op til tre tilknyttede arrangementer og formidling af resultaterne.

De regionale seminarer afholdes over tre dage på et nærmere fastsat sted i målregionerne.

2.3.1. De regionale seminarers struktur

Seminarerne vil omfatte følgende præsentationer og drøftelser:

Første del [DAG 1 og DAG 2 (første halvdel)]:

- a) generel oversigt over en ATT, baggrund, muligt anvendelsesområde og parametre osv.
- b) nationale og regionale syn på ATT, herunder præsentation af Unionens syn på en sådan ATT
- c) andre aspekter af ATT, herunder åbenhed og bistandsforanstaltninger
- d) formulering af anbefalinger med henblik på arbejdet på møderne i det forberedende udvalg.

Anden del [DAG 2 (anden halvdel) og DAG 3]:

- a) præsentation af nationale og regionale systemer til kontrol med handel med konventionelle våben, herunder Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr⁽¹⁾
- b) aspekter vedrørende udarbejdelse og håndhævelse af licensordninger, herunder juridiske og administrative aspekter
- c) aspekter vedrørende overholdelse og håndhævelse af national kontrol med gennemførelsen af en fremtidig ATT, herunder grænsekontrol og overvågning af våbeneksport og -overførsler
- d) aspekter vedrørende registrering og regnskabsføring i forbindelse med våben, herunder nationale og regionale rapporter om våbeneksport og -overførsler
- e) rolle og funktionsmåde for FN's register over konventionelle våben, herunder bistand til indgivelse af nationale rapporter til registret
- f) internationale og nationale instrumenter til mærkning og sporing af SALW og bistand til deres gennemførelse.

Tredagsseminarerne vil omfatte arbejdsgruppemøder om specifikke aspekter af en ATT.

2.3.2. Deltagere i seminarerne

I de regionale seminarer vil der bl.a. være deltagelse af:

- a) diplomatisk og militært personale/forsvarspersonale fra lande i regionerne, navnlig myndigheder med ansvar for nationale politikker i forhold til ATT, herunder nationale delegerede, der deltager i det forberedende ATT-udvalg
- b) teknisk og retshåndhævende personale fra lande i regionerne, navnlig eksportkontrolmyndigheder, toldembedsmænd og retshåndhævelsesembedsmænd (to deltagere pr. land)
- c) repræsentanter for internationale og regionale organisationer, regionalt baserede ikke-statslige organisationer (ngo'er), tænketanke og lokalt/regionalt erhvervsliv
- d) repræsentanter for UNIDIR og FN's kontor for nedrustningsanliggender (UNODA; afdelingen vedrørende konventionelle våben og afdelingen vedrørende regional nedrustning, herunder eventuelt de regionale centre)
- e) nationale og internationale tekniske eksperter i aspekter vedrørende eksportkontrol med konventionelle våben, herunder EU-eksperter og repræsentanter for erhvervslivet.

Afhængigt af regionernes størrelse forventes hvert seminar at få mellem 45 og 80 deltagere. En diplomat eller militær embedsmand fra hver indbudt stat vil deltage i første del af hvert seminar, mens en teknisk og retshåndhævende embedsmand fra hver indbudt stat deltager i den anden halvdel. Udvælgelsen af de lande, der skal indbydes til hvert seminar, og af deltagerne vil blive foretaget af HR i samråd med Rådets kompetente organer på grundlag af et forslag fra UNIDIR.

⁽¹⁾ EUT L 335 af 13.12.2008, s. 99.

Der bør sikres deltagelse i seminaret af EU-eksperter på et passende niveau, både med hensyn til teknisk og politisk ekspertise.

2.3.3. Input: Forskningskomponent

For at sikre et oplyst, velunderbygget og rettidigt input til FN-processen er der behov for en stærk forskningskomponent. UNIDIR vil bestille op til 12 forskningsoplæg hos kompetente forskningsinstitutter eller individuelle eksperter, der fokuserer på nogle relevante nøgleaspekter af projektet og de regionale seminarer. UNIDIR vil foreslå HR en slutliste over mulige forskningsinstitutter eller individuelle eksperter med en solid baggrund inden for specifikke emner i forbindelse med en ATT. HR vil på grundlag af slutlisten vælge de mest hensigtsmæssige og i samråd med Rådets kompetente organer.

2.3.4. Regional fordeling af seminarerne

Der afholdes regionale seminarer for følgende grupperinger:

- a) et seminar for Amerika og Caribien
- b) et seminar for Mellemøsten
- c) et seminar for Nordafrika, Vestafrika og Centralafrika
- d) et seminar for Østafrika og det sydlige Afrika
- e) et seminar for Østasien og Stillehavet
- f) et seminar for Sydasien og Centralasien
- g) et seminar for regionen det bredere Europa.

Det foreslås foreløbigt, at seminarerne afholdes i:

- a) Buenos Aires eller Rio de Janeiro for Amerika og Caribien
- b) Kairo eller Beirut for Mellemøsten
- c) Rabat eller Accra for Nordafrika Vestafrika og Centralafrika
- d) Nairobi eller Johannesburg for Østafrika og det sydlige Afrika
- e) Jakarta eller Beijing for Østasien og Stillehavet
- f) New Delhi eller Astana for Sydasien og Centralasien
- g) Moskva eller Beograd for regionen det bredere Europa.

De endelige placeringer fastsættes med henblik på at maksimere ressourcerne, minimere CO₂-fodafttrykket og under hensyntagen til tilgængelig bistand på lokalt plan. UNIDIR vil forelægge begrundede anbefalinger vedrørende placeringer for HR til overvejelse og godkendelse i samråd med Rådets kompetente organer.

2.3.5. Åbnings- og afslutningsarrangementer

Et åbningsarrangement afholdes over én dag, hvor projektets mål forelægges for det internationale samfund, og der indhentes bidrag fra civilsamfundet, forskerne og ngo'ere for at sikre støtte til projektet. Et endags afslutningsarrangement vil blive tilrettelagt med henblik på fremlæggelse af resultaterne af projektet. De endelige placeringer af disse arrangementer fastlægges i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt for udvælgelsen af placeringerne af de regionale seminarer. Åbningsarrangementet kan blive holdt i tilknytning til mødet i det forberedende udvalg i juli 2010 afhængigt af datoen for vedtagelsen af denne afgørelse.

2.3.6. Tilknyttede arrangementer

Der vil blive organiseret et første arrangement i tilknytning til 1. Komité (FN's 65. Generalforsamling) i oktober 2010 for at øge bevidstheden hos de interessenter, der er samlet i New York, om projektet og at drøfte nogle konkrete væsentlige elementer af relevans for ATT-processen.

Der vil blive organiseret et andet arrangement i tilknytning til fjerde møde i det forberedende ATT-udvalg i New York, der skal afholdes i 2011, for at forelægge de interessenter, der er samlet i New York, de hidtil opnåede resultater af projektet.

Der vil blive organiseret et tredje arrangement i tilknytning til 1. Komité (FN's 66. Generalforsamling) i oktober 2011 for at forelægge de interessenter, der er samlet i New York, de hidtil opnåede resultater af projektet.

2.4. Resultater — Formidling

RAPPORTER — OFFENTLIGGØRELSE

Hvert seminar og arrangement udarbejder en kort sammenfattende rapport om drøftelserne og om de anbefalinger og idéer, der er fremsat vedrørende en ATT, og de tekniske aspekter, der er drøftet. Rapporterne fra seminarerne, der affattes på engelsk, vil blive gjort tilgængelige online og på elektroniske lagermedier med henblik på formidling.

Et udkast til den endelige rapport, der analyserer de sammenfattende rapporter fra de syv regionale seminarer og andre arrangementer, der indgår i projektet, vil blive udarbejdet og forelagt med henblik på kommentarer på det afsluttende seminar. Den endelige rapport vil blive gjort tilgængelig online og på elektroniske lagermedier med henblik på formidling. En publikation, der sammenfatter den endelige rapport, vil blive gjort tilgængelig online og i papirform.

3. Varighed

Gennemførelsesperioden for projektet er 24 måneder efter indgåelsen af den i artikel 3, stk. 3, omhandlede finansieringsaftale.

4. Begunstigede

De begunstigede i dette projekt er FN's medlemsstater med særlig vægt på statsmyndigheder med ansvar for at fastsætte de nationale politikker i forhold til ATT, eksportkontrolmyndigheder, toldmyndigheder og retshåndhævende myndigheder, der skal styrke deres ekspertise for at sikre en ansvarlig våbenhandel og forebygge en uansvarlig spredning af konventionelle våben inden for rammerne af en fremtidig ATT. Udvælgelsen af de specifikke begunstigede stater vil finde sted på grundlag af en slutliste over begunstigede, som UNIDIR har foreslået, og som skal overvejes og godkendes af HR i samråd med Rådets kompetente organer.

5. Gennemførelsesinstans

Den tekniske gennemførelse af denne rådsafgørelse overlades til UNIDIR. UNIDIR udfører sin opgave under HR's ansvar. UNIDIR samarbejder med FN's kontor for nedrustningsanliggender og medlemmerne af præsidiet for de forberedende udvalg til FN-konferencen om en ATT.

UNIDIR samarbejder, hvor det er hensigtsmæssigt, med institutioner såsom regionale organisationer, tænketanke, ngo'er og erhvervslivet. UNIDIR sikrer, at Unionens bidrag bliver synligt i en grad, der svarer til bidragets størrelse.
